

KULTURA

CIGLA U ZIDU

PIŠE: MILAN VLAJČIĆ

Grob Mileve Ajnštajn

Najznamenitija žena u istoriji našeg naroda, Mileva Ajnštajn-Marić (1875-1948), matematičarka i fizičarka, u novije vreme je dobila nekoliko biografija, o njoj je napisana i uspešna drama (Narodno pozorište u Beogradu), da ne pominjemo obilje radijskih i tv-reportaža. U većini ovih svedočanstava preovladalo je ubeđenje da je ona zaslužna za epohalna otkrića svog muža Alberta (sa kojim je bila u braku od 1903-1919), koji je nezasluženo dobio Nobelovu nagradu (1922). To ubeđenje je izgleda prevladalo i u srpskom izdanju Enciklopedije Britanike (Narodna knjiga i Politika 2005), u kojem je Mileva dobila svoju opsežnu leksikografsku jedinicu dok je nesrećni Albert unutar ove jedinice pomenut tek u nekoliko šturih redaka!

Ali slavna Milena nema sreće sa svojim narodom ni s one strane groba. Njen grob je decenijama ostao zaboravljen, nekoliko decenija nije plaćana grobljanska taksa, ostao je bez obeležja, kao i mnogi grobovi u blizini. A onda je Peter Stojanović, osnivač švajcarskog društva Tesla Memorial, u junu 2004. kopajući po arhivama cirirškog groblja Nordhajmfridhof, pronašao neobeleženo grobno mesto 9357. Pokušali su naši Srbi iz Švajcarske da sami plate zaostali „Milenin dug“ i dignu spomenik. Ali, po švajcarskim zakonima, pošto je Milena bila državljanka nekadašnje kraljevine Srbije, to su mogle da izvedu samo naši državni organi.

Obratili su se našem konzulatu i ambasadi i - do danas nije učinjeno ništa. Srbi iz Švajcarske neprekidno polažu cveće na neobeleženo mesto. I mole Boga da se taj deo livade ne preore za nove grobljanske potrebe. A mi, a naša dična diplomatija? No comment!

